



Afb. 'Twin block'-apparaat.

den 6-15 maanden. De cefalometrische veranderingen werden vergeleken met die bij 28 wat betreft leeftijd vergelijkbare patiënten met een Klasse II/1-malocclusie, bij wie geen orthodontische behandeling werd uitgevoerd.

De meest opvallende bevinding was dat de onderkaak van de behandelde groep in vergelijking met de controlegroep gemiddeld 4,2 mm verder naar voren was gegroeid. Gemiddeld vond er bij de behandelde patiënten enige afremming plaats van de voorwaartse groei van de bovenkaak. De onder- en bovenmolaren van de behandelde groep bewogen ten opzichte van de onbehandelde groep gemiddeld respectievelijk 1,2 en 1,9 mm meer naar voren en naar achteren. De onder- en bovensnijtanden van de behandelde groep bewogen respectievelijk 1,8 en 1,4 mm meer naar voren en naar achteren. Als gevolg van deze veranderingen nam de sagittale overbeet van de behandelde patiënten gemiddeld 5,6 mm af. De molaarocclusie verbeterde 6,2 mm. Bij de onbehandelde groep nam de sagittale overbeet 0,3 mm toe en verbeterde de molaarocclusie slechts 0,4 mm. De groeirichting van de onderkaak van de behandelde groep veranderde niet significant in vergelijking met die bij de onbehandelde groep.

De auteurs concluderen op grond van dit kortetermijnonderzoek dat behandeling met een 'twin block'-apparaat vooral leidt tot groeistimulatie van de onderkaak.

Bron

MILLS CM, McCULLOCH KJ. Treatment effects of the twin block appliance: A cephalometric study. *Am J Orthod Dentofac Orthop* 1998; 114: 15-24.

H.J. Rimmelink, Almelo

Gingivarecessies door proclinalie van onderincisieven?

In het algemeen wordt het afgeraden om ondersnijtanden tijdens een orthodontische behandeling te proclineren teneinde het optreden van recidief en gingivarecessies te vermijden. In dit onderzoek werd nagegaan in hoeverre er gingivarecessies optreden indien onderincisieven worden geproclineerd.

Bij 98 patiënten met een Klasse II-malocclusie werden tijdens een vaste apparaatbehandeling gedurende 7 maanden Herbstscharnieren toegepast. Deze hebben een proclinerend effect op het onderfront. De patiënten waren bij aanvang van de behandeling gemiddeld 12,8 jaar oud. Voor en na behandeling met de Harbtscharnieren werden er laterale schedelröntgenfoto's, gebitsmodellen en mondfoto's gemaakt. De hiermee verkregen gegevens werden gebruikt voor het meten van de proclinalie van het onderfront, de klinische kroonhoogte en het vaststellen van gingivarecessies.

De mate waarin de onderincisieven proclineerden varieerde van 0,5-19,5°. Gemiddeld kipten de incisieven 9° naar voren. Bij 12 snijtanden (3%) trad een gingivarecessie of verergering hiervan op. Verrassenderwijs werd er echter geen verband gevonden tussen de mate van proclinalie van de ondersnijtanden en het ontstaan van recessies.

De auteurs concluderen dat het orthodontisch proclineren van onderincisieven in het algemeen niet leidt tot gingivarecessies.

Bron

RUF S, HANSEN K, PANCHERZ H. Does orthodontic proclination of lower incisors in children and adolescents cause gingival recession? *Am J Orthod Dentofac Orthop* 1998; 114: 100-106.

H.J. Rimmelink, Almelo



Preventieve tandheelkunde

Plantenextract niet beter dan fluoridemonspoelmiddel

Plantenextracten in tandpasta of monspoelmiddelen hebben nauwelijks een extra therapeutische waarde boven gewone mondhygiëneproducten. Dat is al in meerdere wetenschappelijke onderzoeken aangetoond. Toch zijn deze middelen populair en wordt er veel reclame voor gemaakt.

In dit onderzoek is de werking nagegaan van een gepatenteerd plantenextract, bestaande uit *Juniperus*, *Urtica* en *Achillea*. Met name *Urtica* (netel) wordt geroemd om zijn adstringerende eigenschappen, waardoor bloeding wordt gestelpt. Het extract werd van 2 verschillende Duitse fabrikanten betrokken.

In het laboratorium bleek het pure extract een zwakke antibacteriële werking te hebben tegen een aantal mondbacteriën, echter niet tegen de cariogene *Streptococcus mutans*. De extracten werden ook als monspoelmiddel getest en vergeleken met een gewoon monspoelmiddel met de gebruikelijke samenstel-

ling van een detergens, een buffer en NaF. Aan het onderzoek namen 45 personen deel die last hadden van snel bloedend tandvlees. Ze gebruikten het monspoelmiddel tweemaal daags na het poetsen. Na 6 weken en na 3 maanden was er geen verschil in werking waarneembaar tussen de spoelmiddelen met plantenextracten en het gewone monspoelmiddel. In alle gevallen nam de bloedingsneiging af, maar de hoeveelheid plaque en de zichtbare tekenen van gingivitis waren niet minder geworden. Het spoelmiddel met plantenextracten heeft op de gingiva dus een zeer geringe werking, die te vergelijken is met die van een gewoon fluoridemonspoelmiddel.

Bron

VAN DER WEIJDEN GA, TIMMER CJ, TIMMERMAN MF, REIJERSE E, MANTEL MS, VELDEN U. The effect of herbal extracts in an experimental mouthrinse on established plaque and gingivitis. *J Clin Periodontol* 1998; 25: 399-403.

A.M. van Luijk, Almere